

Basisondersteuning in het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Groningen PO 20.01

1. Inleiding

De werkgroep 'basisondersteuning' heeft voor het formuleren van de basisondersteuning in het samenwerkingsverband 20.01 PO gebruik gemaakt van de uitwerking door een of meer samenwerkingsverbanden elders in Nederland; deze uitwerking is gebaseerd op enerzijds de 'ijkpunten basisondersteuning' van Cor Hoffmans e.a. (2010) en anderzijds op het Referentiekader passend onderwijs (2012). De ijkpunten zijn onderverdeeld in 13 kwaliteitskenmerken of kernkwaliteiten. De beschreven basisondersteuning is door het bestuur vastgesteld als minimum waaraan alle deelnemende scholen moeten voldoen.

2. Waarom basisondersteuning?

Het begrip basisondersteuning staat niet in de wet. Nadere definiëring is daarom noodzakelijk. Ouders moeten weten wat zij tenminste van iedere school in de regio mogen verwachten als het om onderwijsondersteuning gaat. Daarmee wordt ook duidelijk welke bekwaamheidseisen aan het personeel kunnen worden gesteld. Een verbreding van de definitie heeft immers consequenties voor het handelen van professionals: de competenties en bevoegdheden die nodig zijn om meer onderwijsondersteuning binnen de school te organiseren moeten binnen de school (al dan niet met inzet van anderen) beschikbaar zijn.

Basisondersteuning vormt het fundament van het continuüm van onderwijsondersteuning. Het is de opdracht van de samenwerkende schoolbesturen om tot dit onderwijscontinuüm te komen en om de basisondersteuning eenduidig te formuleren.

3. Definitie basisondersteuning

Overeenkomstig het Referentiekader Passend Onderwijs omschrijven we basisondersteuning als het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en lichte curatieve interventies die de school binnen haar onderwijsstructuur planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel met samenwerkende ketenpartners, uitvoert.

4. Vier aspecten van basisondersteuning

4.1. preventieve en lichte curatieve interventies

Onder preventie verstaan we de basisondersteuning voor alle leerlingen die er op is gericht om tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen te signaleren. Vroegtijdige signalering vereist de aanwezigheid van diagnostische expertise en de school kan deze al dan niet in samenwerking met ketenpartners organiseren. Ook de zorg voor een veilig schoolklimaat (zowel voor leerlingen als medewerkers) maakt deel uit van de basisondersteuning.

Wat betreft de lichte curatieve interventies zijn tenminste afspraken gemaakt over:

- een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie (conform de protocollen);
- onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie. De begrenzing van ondersteuning voor leerlingen op basis van IQ alleen wordt vermeden;
- fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben;
- (ortho) pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen;
- de curatieve zorg en ondersteuning die de school samen met ketenpartners kan bieden.

Genoemde interventies zijn structureel beschikbaar voor en/of binnen de school en moeten de continuïteit in de schoolloopbaan van de leerling ondersteunen. Voor alle genoemde interventies geldt dat een diagnose behulpzaam is voor het inzetten van een handelingsgerichte aanpak.

4.2. de onderwijsondersteuningsstructuur

De school geeft in het ondersteuningsprofiel (SOP) in ieder geval aan wat de expertise is van het (ondersteunings)team en op welke wijze de school de ondersteuning heeft georganiseerd en met andere organisaties en specialisten samenwerkt.

4.3. planmatig werken

Uitgangspunt bij het planmatig werken vormen de indicatoren Zorg en begeleiding, zoals vastgelegd in het toezichtskader voor po en vo van de onderwijsinspectie én de cyclus handelingsgericht werken: vaststellen van onderwijsbehoeften → passend aanbod organiseren →evalueren.

4.4. kwaliteit van basisondersteuning

Criterium hiervoor is het toezichtskader van de onderwijsinspectie waarin een minimumnorm voor basiskwaliteit wordt genoemd: de leerprestaties van de school zijn tenminste voldoende en daarnaast voldoen het Onderwijsleerproces of Zorg en begeleiding aan de gestelde norm.

5. Niveau van basisondersteuning

Het in dit document geformuleerde niveau van de basisondersteuning is gebaseerd op wat is opgenomen in het Referentiekader Passend Onderwijs van de PO-Raad. Het niveau ligt daarmee boven de inspectienorm en komt overeen met wat 85% van alle kinderen in het basisonderwijs in Nederland kennen en kunnen.

6. Bekostiging

De basisondersteuning geeft aan wat de school met de daartoe beschikbaar gestelde middelen uit het SWV zelf moet kunnen organiseren.

7. Status en functie indicatoren

Het bestuur van het samenwerkingsverband heeft de indicatoren vastgesteld. De schoolbesturen en directies in het SWV kunnen de indicatoren gebruiken om:

- de schoolondersteuningsprofielen tegen de geformuleerde basisondersteuning aan te zetten;
- te meten of de door de scholen in het schoolondersteuningsprofiel geformuleerde ambities binnen de basisondersteuning worden bereikt;

bijgewerkt februari 2016

Werkgroep basisondersteuning.

Bijlage: Begrippenlijst

Begrippenlijst

Basisondersteuning	Het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de ondersteuningsstructuur van de school - eventueel samen met ketenpartners - planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd.
Basiskwaliteit	Inspectienorm: leerprestaties (primair onderwijs) zijn tenminste voldoende en het Onderwijsleerproces of de Zorg en begeleiding voldoet op kernindicatoren.
Extra ondersteuning	Alle vormen van onderwijsondersteuning die de basisondersteuning overstijgen. Binnen 'extra ondersteuning' kunnen verschillende typeringingen voor het aanbod worden gebruikt, zoals breedte- en diepteondersteuning, lichte en zware ondersteuning of een indeling in zwaartecategorieën.
Ketenpartners	Lokale / regionale instanties die een bijdrage (kunnen) leveren aan een sluitende keten jeugd en onderwijs, zoals bijvoorbeeld: scholen,

(bureau) jeugdzorg, peuterspeelzalen / kinderdagverblijven,
(school)maatschappelijk werk, politie, justitie,
jeugdgezondheidszorg / GGD, Jeugd- ggz, AMK, (sport)
verenigingen, leerplicht, RMC-functie, verslavingszorg,
buitenschoolse opvang, welzijnswerk en zorgaanbieders in het kader
van de AWBZ.

Schoolondersteuningsprofiel De door het samenwerkingsverband vastgestelde omschrijving van de basisondersteuning en de eventueel extra ondersteuning die een individuele school - eventueel met ketenpartners - biedt.

Referentiekader Het geheel aan werkwijzen en afspraken waarnaar schoolbesturen en samenwerkingsverbanden zich richten bij de vormgeving van passend onderwijs.